

MAŁOPOLSKA

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

EtnoMałopolska - 3 dniowe warsztaty szkoleniowe dla przedstawicielek Kół Gospodyń Wiejskich z Województwa Małopolskiego – pionierek cyfrowej transformacji na wsi Szaflary, 10-12 maja 2021

EtnoStoria – oddolna digitalizacja dziedzictwa lokalnego

**dr Joanna Dziadowiec-Greganić
(Katedra Zarządzania Kulturą, Uniwersytet UKSW
Fundacja ARTS)**

Dziedzictwo kulturowe jest postrzegane jako **spoiwo**, które łączy jednostki i sprawia, że czują się częścią czegoś większego. To przeszłość pozwala jednostkom zrozumieć swoją teraźniejszość i ruszyć w przyszłość. W **społeczeństwie sieciowym** nie można myśleć o dziedzictwie kulturowym, jego zachowaniu i utrzymaniu bez uwzględnienia **procesów cyfrowych i systemów teleinformatycznych**, a także jego wpływu na **innowacje terytorialne**.

[Lídia Oliveira, Ana Carla Amaro, Ana Melro

**Handbook of Research on Cultural Heritage and Its Impact on Territory
Innovation and Development]**

Nowa filozofia **dziedzictwa**

Nie ma **dziedzictwa** bez **świadomości** dziedzictwa.

[Krzysztof Pomian]

Tradycja stała się **dobrem świadomym**.

[Waldemar Kuligowski]

Akt → udzielnienienia / patrymonializacji (fr. *patrimoine*) / heritization (ang. *heritage*)

Dziedzictwo • tradycja

JA / MY

Nowa filozofia **dziedzictwa**

Skoro **dziedzictwo należy do nas wszystkich**, to nie jest domeną wąskiej grupy ekspertów. Jego wartość wyznaczają **użytkownicy**.

[Jacek Purchla]

Wszyscy jesteśmy ekspertami dziedzictwa.

[Jeremy Wells]

Dziedzictwo jest **procesem** a nie rzeczą i **z natury jest niematerialne** – to ciągły, eksperymentalny **dialog z przeszłością**: «proces» zamiast «produkt», dziedzictwo jest bardziej **czasownikiem** niż rzeczownikiem.

[Keith Emerick]

Dziedzictwo jest **praktyką** konstruowaną w **teraźniejszości**.

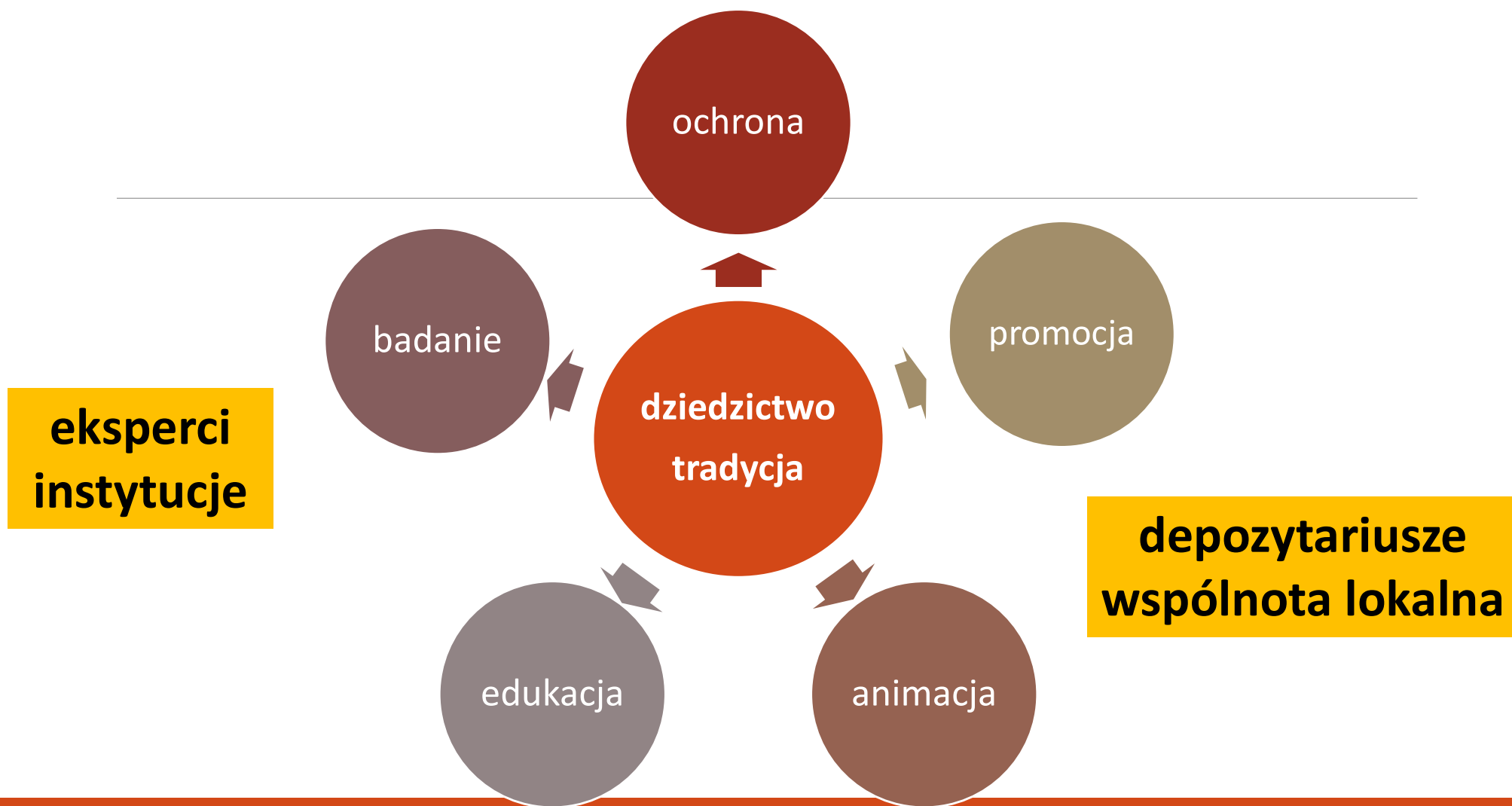
[Keith Emerick]

Know how to do (wiedza przepis)

➔ aktywowana w działaniu, w praktyce

ochrona

badanie

promocja

dziedzictwo
tradycja

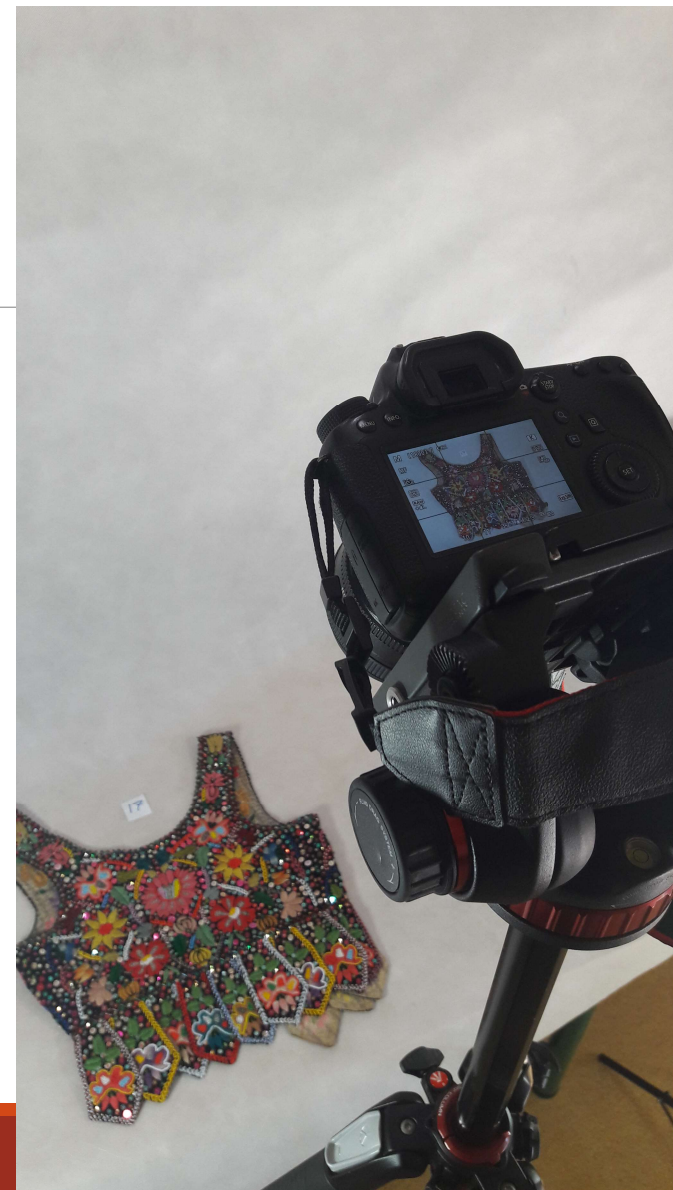
edukacja

animacja

eksperti
instytucje

depozytariusze
wspólnota lokalna

**WSZYSCY MOŻEMY BYĆ DZIŚ ARCHIWISTAMI
NASZEGO DZIEDZICTWA ! 😊**

Digitalizacja oddolna

historia publiczna

- ❖ obywatelska, partycypacyjna
 - ❖ partycypacyjny wymiar procesu digitalizacji dziedzictwa
-

*(...) zaangażowanie w proces digitalizacji **dziedzictwa kulturowego** osób i instytucji spoza kręgu podmiotów tradycyjnie zajmujących się digitalizacją: instytucji kultury takich jak biblioteki, archiwa i muzea, czy wyspecjalizowanych firm komercyjnych z nimi współpracujących. Oddolna digitalizacja w przypadku treści zrodzonych cyfrowo wiąże się z szerszym **procesem demokratyzacji** procesu **współtworzenia kultury**, który (...) powoduje uzupełnianie zinstytucjonalizowanych projektów przez **działania bardziej nieformalne**, rodzaj **ruchu społecznego** na rzecz digitalizacji kultury.*

[Marcin Wilkowski]

Archiwistyka społeczna

- ❖ ocala historię życia codziennego
- ❖ materiał audiowizualny (fotografie, filmy, dokumenty, kroniki)
- ❖ wspomnienia, relacje, historie mówione, historie i tradycje lokalne
- ❖ obszary pomijane przez archiwa państwowe

*dziedzina archiwistyki, zajmująca się teoretycznymi i praktycznymi aspektami **gromadzenia, przechowywania, opracowywania i udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach społecznych**, prowadzonych przez organizacje pozarządowe lub powstałych przy jednostkach samorządu terytorialnego jako **efekt celowej, oddolnej działalności obywatelskiej opartej najczęściej na pasji**. Archiwa te gromadzą **niepaństwowy zasób archiwalny**.*

[Centrum Archiwistyki Społecznej]

Archiwa społeczne

- ❖ organizacje NGO, jednostki samorządu terytorialnego, lokalne instytucje
- ❖ misja - aktywne działanie na rzecz ratowania i ochrony dziedzictwa kulturowego
- ❖ cel - pozyskiwanie, zabezpieczanie, opracowanie i udostępnianie materiałów wchodzących w skład niepaństwowego zasobu archiwalnego
- ❖ działanie ich twórców na rzecz zaangażowania społeczeństwa (społeczności lokalnych) w pracę archiwum → animacja, projekty edukacyjne
- ❖ wyłącznie działalność sformalizowana

~~=/= archiwa prywatne, jednostkowe, rodzinne np. kolekcje~~

Archiwa społeczne

ASY SĄ MIARĄ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO – objawiają, na ile ono istnieje. Uczestniczą w tym **przedstawiciele wszystkich pokoleń**: starsi jako dostarczyciele i opiekunowie źródeł historycznych, młodszy zaś nierzadko jako osoby organizujące upamiętnienie i przenoszące zbiory do przestrzeni internetowej.

[Katarzyna Ziętał]

Crowdsourcing

- ❖ ang. *crowd* – tłum, *sourcing* – pozyskiwanie
- ❖ cyfrowy i rozproszony model produkcji, tworzenia
- ❖ umożliwia wszystkim użytkownikom **partycypację w zadaniach zarezerwowanych dla specjalistów**
- ❖ społeczność może poczuć, że coś **współtworzy**
- ❖ społeczność działa **dobrowolnie** i ma **wzajemną korzyść**

To aktywność polegająca na **współpracy** ze społecznościami w realizacji konkretnego celu przez uwolnienie i ukierunkowanie jej **kolektywnego potencjału**.

[Bartosz Filip Malinowski, WeTheCrowd]

Crowdsourcing = Kooperatywa

k-o'ISO KOOPERATYWA
OŚRODEK ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

arts FUNDACJA
SZTUKI, PRZYGODY I PRZYJEMNOŚCI

arts FUNDACJA
SZTUKI, PRZYGODY I PRZYJEMNOŚCI

EDD
SMAKI DZIEDZICTWA

JESTEŚMY REGIONALNYM
KOORDYNATOREM
EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA

województwo małopolskie

EtnoStoria

Home

O nas

Aktualności

Kontakt

EtnoStoria

Czyli cały Twój etnoświat w jednym miejscu.

O EtnoStorii

Odkrywaj, archiwizuj, opowiedz i podziel się !

EtnoStoria to aplikacja do samodzielnej digitalizacji i archiwizacji lokalnych zasobów
Twojego/Naszego dziedzictwa

Typy narzędzi do digitalizacji i odkrywania dziedzictwa

❖ dla instytucji

- do profesjonalnej digitalizacji i archiwizacji artefaktów, muzealiów, zbiorów archiwalnych

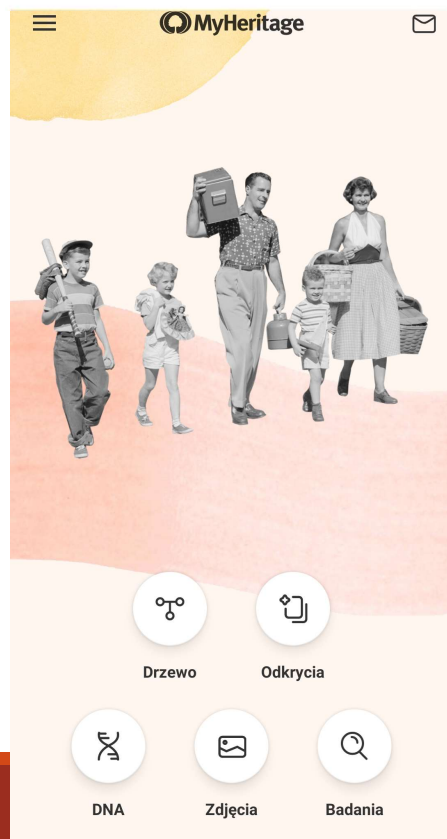
❖ turystyczne

- prezentujące miejsca zabytkowe, tematyczne szlaki kulturowe oraz profesjonalnie zdigitalizowane zbiory instytucji
- wirtualne zwiedzanie muzeów itd.

❖ genealogiczne

MyHeritage

MyHeritage DNA

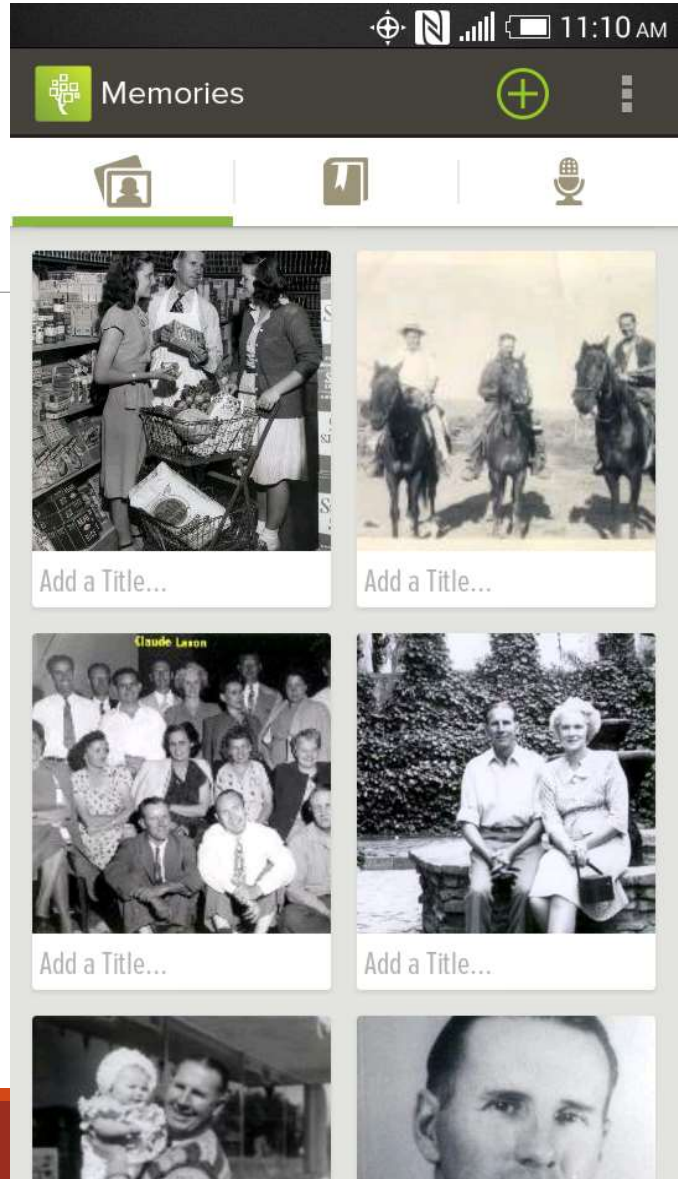

MyHeritage

Odkryj historię swojej rodziny

Stwórz swoje drzewo genealogiczne, znajdź nowych krewnych i zbadaj miliardy archiwalnych rekordów dzięki 14-dniowej **BEZPŁATNEJ** wersji próbnej

EtnoStoria

- ❖ **ETNO, czyli nasze najbliższe, lokalne, rodzime dziedzictwo**
- ❖ **rodzinne i lokalne, regionalne razem**
- ❖ **dla indywidualnych użytkowników, grup nieformalnych i dla organizacji, instytucji**
- ❖ **współpraca na równych zasadach** depozytariuszy, społeczności lokalnej z ekspertami i instytucjami
- ❖ **środek/narzędzie** do tego by społeczności mogły w sposób **kompleksowy** zebrać swoje tematyczne archiwalia w jednym miejscu

EtnoStoria

KOLAŻ

EBOOK

INFOGRAFIKA

SOCIAL MEDIA

PREZENTACJA

- ❖ odkrywanie
- ❖ digitalizacja
- ❖ archiwizacja (zbiór prywatny/ukryty i/lub publiczny)
- ❖ promocja, udostępnianie
- ❖ sieciowanie się – grupy tematyczne
- ❖ współtworzenie tematycznych archiwów – open source, Creative Commons

po swojemu, na własnych zasadach

EtnoStoria

Home

O nas

Aktualności

Kontakt

EtnoStoria

Czyli cały Twój etnoświat w jednym miejscu.

O EtnoStorii

Odkrywaj, archiwizuj, opowiedz i podziel się !

EtnoStoria to aplikacja do samodzielnej digitalizacji i archiwizacji lokalnych zasobów
Twojego/Naszego dziedzictwa

MAŁOPOLSKA

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

**Dziękuję uprzejmie za uwagę
i zapraszam serdecznie do kontaktu!**

dr Joanna Dziadowiec-Greganić

joanna.dziadowiec@gmail.com

<https://uksw.academia.edu/JoannaDziadowiecGreganić>

<http://etnostoria.com/>, <https://arts-fun.pl/>